

Handläggare
Maria Cassel
Telefon: 08-50804619**Till**
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2025-12-18

Samrådsyttrande över förslag till Kyrkhamn och Riddersviks naturreservat

Diarienummer Stockholms stadsbyggnadskontor 2013-06332

Förvaltningens förslag till beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över förslaget.

Sammanfattning

Förslag till Kyrkhamn och Riddersviks naturreservat i Hässelby, diarienummer 2013-06332, har skickats till Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning på samråd. Förvaltningen är positiva till förslaget och har inga invändningar.

Bakgrund

Förslag till Kyrkhamn och Riddersviks naturreservat i Hässelby, diarienummer 2013-06332, har skickats till Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning på samråd. Samråd pågår mellan 20 oktober och 18 november 2025. Förvaltningen har beviljats anstånd att inkomma med yttrandet 30 december 2025.

Samrådshandlingar omfattar förslag till beslut inklusive avgränsning och skötselplan samt tillhörande utredningar (dock ej bilagda).

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att långsiktigt skydda ett större sammanhängande naturområde som utgör ett kärnområde inom stadens blågröna infrastruktur samt en värdekärna i den regionala grönstrukturen.

Områdets variationsrika natur- och kulturlandskap med dess mosaik av värdefulla biotoper som utgör livsmiljö för många olika skyddsvärda arter ska bevaras, vårdas och vid behov restaureras. Vidare syftar reservatet till att skydda, vårda och stärka läsbarheten av kulturhistoriska byggnader, miljöer och spår i landskapet samt kulturlandskapet i sin helhet.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Hässelby torg 20-22
Box 3424
16564 Hässelby
Växel 08-50804000
Fax 08-508 04 099
hasselby-vallingby@stockholm.se
www.stockholm.se/hasselby-vallingby

Syftet är också att bevara och inom ramen för biologisk mångfald utveckla och tillgängliggöra ett tätortsnära naturområde av stor betydelse för allmänhetens friluftsliv, natur- och kulturupplevelser, folkhälsa och rekreation. Områdets mångfald av upplevelsevärden och besökarnas möjlighet till friluftaktiviteter, motion och lek ska stärkas på ett hållbart sätt som inte äventyrar naturvärdena.

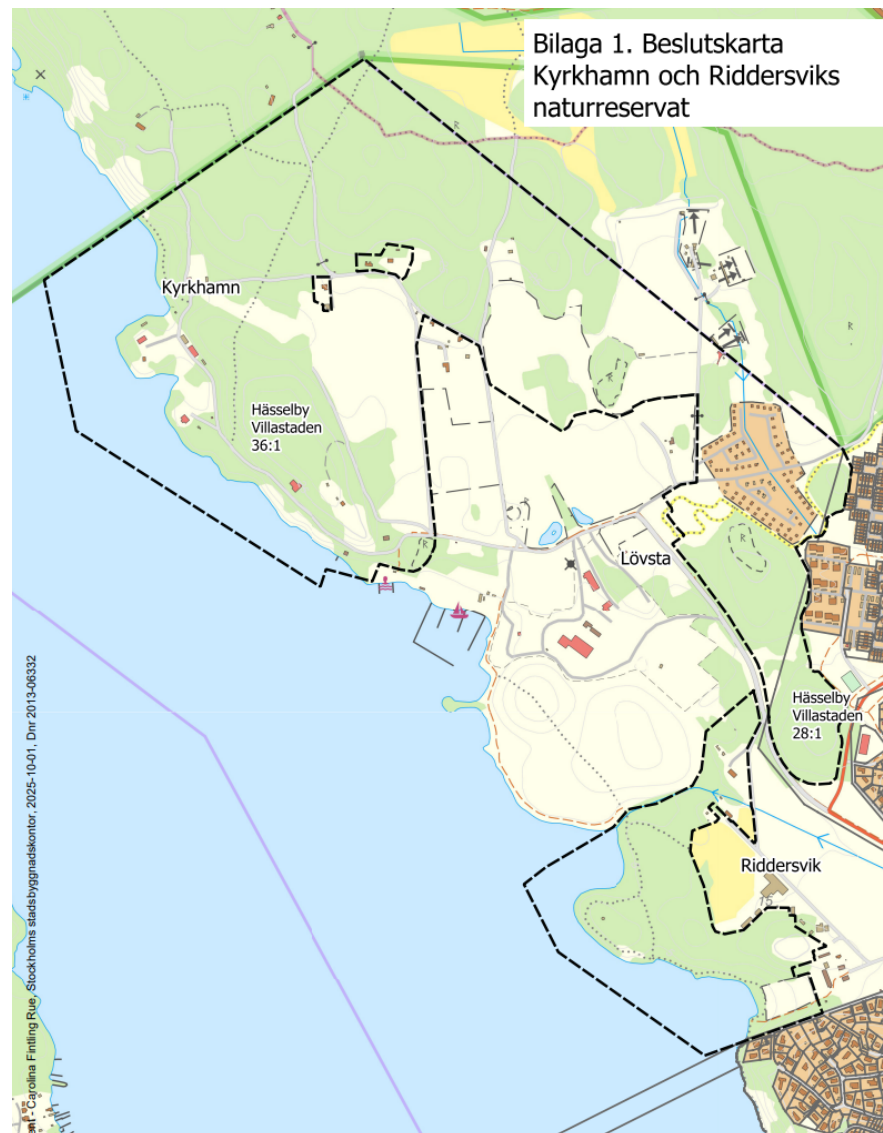

Bild 1: Karta över reservatets föreslagna utbredning. Området är cirka 138 hektar.

För att stärka reservatets syften ska området bland annat skyddas från verksamheter och åtgärder som kan skada områdets naturvärden, kulturvärden eller ekologiska funktion.

Tillgängligheten ska även stärkas för alla besökare med tydliga entréer, vägvisare och markerande stigar. Promenadstråk och målpunkter ska hållas framkomliga och inbjudande. Området ska även innehålla enkla anläggningar för friluftslivet som sitt-, rast- och grillplatser. Möjlighet att anlägga toalett och pedagogisk naturlekplats ska undersökas.

För att tillgodose syftet med reservatet anges ett stort antal föreskrifter som ska gälla i reservatet, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. Bland annat är det förbjudet att avverka eller skada träd, uppföra byggnader, anlägga väg eller ändra markens topografi utan tillstånd inom reservatets gränser. Även befintlig bebyggelse åtnjuter skydd, i varierande utsträckning.

Som bakgrund till reservatsförslaget anges att behovet av tätortsnära natur ökar när Stockholms befolkning växer. Kyrkhamn är också en av stadens tystaste platser. Området utgör även en viktig del i stadens grönstruktur, och ingår i den så kallade Görvälnkilen, som sträcker sig längs Mälarens strand längs stora delar av Järfälla och Upplands Bro kommuner. Tillsammans med Görvälns naturreservat utgör förslaget reservat ett ekologiskt kärnområde. Området präglas av en stor variation av natur- och biotyper – från gamla skogar och slätterängar till klippstränder, en bäckravin och Engelska parken i Riddersvik.

Stockholm stadsmuseum har även pekat ut området som ett kulturhistoriskt intressant område, där bebyggelsen har både ett stort kulturhistoriskt som socialhistoriskt värde. Kulturlandskapet bär spår från bronsålder, järnålder och medeltid fram till Stockholms industrialisering under 1900 talets början. Fornlämningar, äldre odlingsstrukturer, torp, Riddersviks herrgårdsmiljö och resterna av ett brukssamhälle med kvarvarande bebyggelse berättar om områdets långa och varierade historia.

Till förslaget hör en skötselplan, som dels beskriver området och dels beskriver reservatets skötsel. Skötselplanen är en bilaga till reservatsbeslutet och fastställs samtidigt som reservatet bildas. Skötselplanen är inte juridisk bindande och kan uppdateras vid behov.

Skötselplanen innehåller en skötselplanekarta som visar skötseltyper och skötselobjekt. Varje skötseltyp presenteras i ett avsnitt som innehåller beskrivning, målbild, bevarandemål, initiala åtgärder och löpande åtgärder.

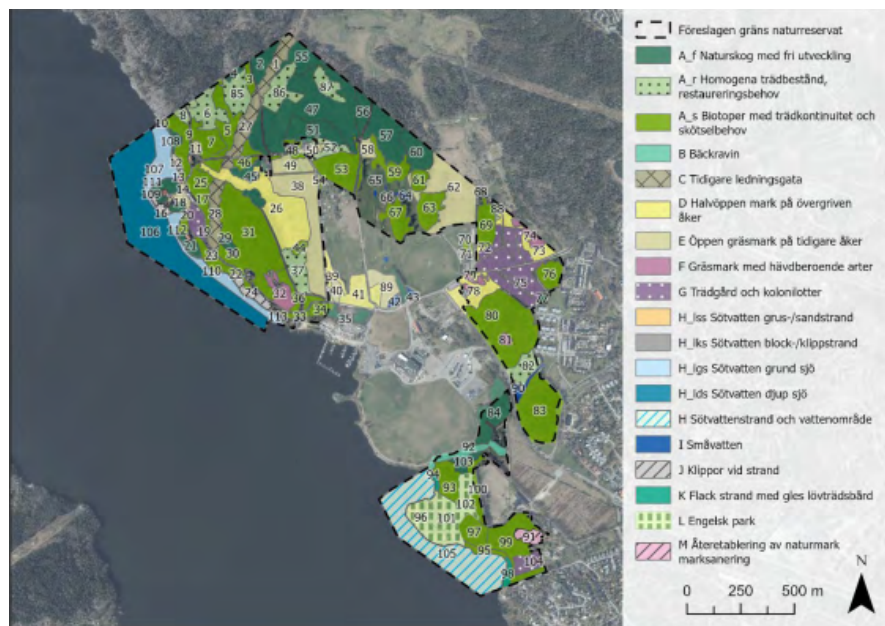

Bild 1: Skötselplanekarta.

Utredningsområdet för framtagande av skötselplanen var något större än föreslagen reservatsgräns. I skötselplanen redovisas kartor och områdesbeskrivningar över hela området – även skötselområden som helt eller delvis är belägna utanför gränsen för naturreservatet. För det område vid Riddersvik som ska marksaneras kan kompletteringar i skötselplanen komma längre fram. Inför antagande kommer skötselplanen att bearbetas och en plan över prioriterade åtgärder tas fram.

I reservatet har 42,3 % av landarealen och 27,9 % av det vattenområde som har inventerats högsta eller högt naturvärde enligt de inventeringar som utförts. Övriga områden har påtagligt eller visst naturvärde. I ett flertal av dessa områden finns en stor potential att naturvärden utvecklas över tid genom i skötselplanen föreslagna åtgärder.

Ärendet

Stadsdelsnämnden ansvarar för skötsel och utveckling av stadsdelsområdets naturreservat samt övriga park- och grönområden. Inom stadsdelsområdet finns sedan tidigare Grimsta naturreservat.

Processen att inrätta ett naturreservat i Kyrkhamn har pågått sedan 2012 och uppdraget att bilda reservat gavs till exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen redan 2014. Reservatsbeslutet har fördröjts på grund av osäkerheter kring det kraftvärmeverk som föreslagits i anslutning till Lövsta återvinningscentral. I samrådsförslaget är gränserna justerade och ett större område kring det föreslagna

kraftvärmeverket har utelämnats, som en buffertzona som ska möjliggöra att Lövstaverket kan etableras i framtiden. Under 2023 utvidgades uppdraget till att även innefatta området kring Riddersvik.

I gällande översiktsplan för Stockholms stad anges att Kyrkhamn ska skyddas som naturreservat, samt att det ekologiska sambandet mellan Beckombergaområdet, Grimstaskogen och Kyrkhamn bör utvecklas, liksom tillgängligheten längs Mälarens strand. Kyrkhamn listas även som kulturhistoriskt värdefulla miljöer enligt Stadsmuseet.

Ärendets beredning

Detta ärende har behandlats inom Avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö vid Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Förvaltningens synpunkter och förslag

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning, avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö, har tagit del av samrådsförslaget. Förvaltningen är positiv till reservatsförslaget, och har inga invändningar.

Förvaltningen har varit involverad i det förberedande arbetet inför reservatsbildningen. Förvaltningens synpunkter har hörtsammats inom ramen för det arbetet.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Jenny Bejker
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Förslag till beslut Kyrkhamn och Riddersviks naturreservat, Oktober 2025.
2. Förslag till skötselplan Kyrkhamn och Riddersviks Naturreservat, Oktober 2025
3. Övriga handlingar:
<https://etjanster.stockholm.se/Byggochplantjansten/pagaend-e-planarbete/planarende/2013-06332/process#Startskede>

Expediering

1. Stadsbyggnadskontoret

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2025-11-27
Jenny Bejker, Avdelningschef	2025-11-27